

OSMANLI DEVLETİNDE DÎVÂN-I HÜMÂYUN TEŞKİLATI, KALEMLERİ ve DEFTERLERİ

1	Ders Adı:	OSMANLI DEVLETİNDE DÎVÂN-I HÜMÂYUN TEŞKİLATI, KALEMLERİ ve DEFTERLERİ
2	Ders Kodu:	TAR5135
3	Ders Türü:	Seçmeli
4	Ders Seviyesi	Yüksek Lisans
5	Dersin Verildiği Yıl:	1
6	Dersin Verildiği Yarıyıl	1
7	Dersin AKTS Kredisi:	6.00
8	Teorik Ders Saati (saat/Hafta)	2.00
9	Uygulama Ders Saati(saat/Hafta)	0.00
10	Laboratuvar Ders Saati (saat/hafta) :	0
11	Dersin Önkoşulu:	Yok
12	Dersin Dili:	Türkçe
13	Dersin Veriliş Şekli:	Yüz yüze
14	Dersin Koordinatörü:	Prof. Dr. Ersin GÜLSOY
15	Dersi Veren Diğer Öğretim Elemanları:	Doç. Dr. Nilüfer Alkan Günay
16	Koordinatör İletişim Bilgileri:	Prof. Dr. Ersin Gülsoy ersingulsoy@uludag.edu.tr Uludağ Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Tarih Bölümü 16059- Görükle / BURSA Telefon: 0 224 2941860
17	Dersin WEB adresi:	
18	Dersin Amacı:	Osmanlı Divan-ı hümayun teşkilatını anlamak, kalemlerini ve defterlerini öğrenmek
19	Dersin Mesleki Gelişime Katkısı:	Osmanlı Divan-ı hümayun teşkilatını anlar, kalemlerini ve defterlerini öğrenir
20	Dersin Öğrenme Kazanımları:	
	1	Divan-ı hümayunun tarihi arka planını öğrenmek
	2	Divan teşkilatını anlamak
	3	Divan kalemlerini öğrenmek
	4	Divan defterlerini yorumlama kabiliyeti kazanmak
	5	
	6	
	7	
	8	
	9	
	10	
21	Dersin İçeriği:	
Hafta	DERS İÇERİKLERİ	
	Teorik	Uygulama
1	Ders Hakkında Genel Tanıtım ve Dersin Kaynakları.	
2	Osmanlı Devleti'nde Defterhane Teşkilatının Ortaya Çıkışı, Gelişimi Personeli.	

3	Osmanlılarda Tahrir Geleneği, Tahrîr Emîni ve Görevleri.	
4	Defterhânedeki Tutulan Defterler Hakkında Genel Değerlendirme.	
5	Mufassal Defterler ve Özellikleri.	
6	Mufassal Defterler ve Özellikleri.	
7	İcmal Defterler ve Özellikleri	
8	İcmal Defterler ve Özellikleri	
9	Ruznamçe Defterleri ve Özellikleri	
10	Ruznamçe Defterleri ve Özellikleri	
11	Defterhâne Defterleri Üzerinde Yapılan Muamelat ve Defter Tashihi.	
12	Sancak Kanunnamelerinin Hazırlanışı ve Defterlere Kaydı.	
13	13- Sancak Kanunnamelerinin İncelenmesi.	
14	13- Sancak Kanunnamelerinin İncelenmesi.	
22	Ders Kitabı, Referanslar ve/veya Diğer Kaynaklar:	AFYONCU, Erhan, Osmanlı Devlet Teşkilâtında Defterhâne-i Âmire (XVI-XVIII. Yüzyıllar), Ankara AKGÜNDÜZ Ahmet, Osmanlı Kanunnâmeleri ve Hukukî Tahlilleri, 1-10. BARKAN, Ömer Lütfi, XV ve XVI. Asırlarda Ziraî Ekonominin Hukukî ve Malî Esasları Kanunlar, I, İstanbul 1943. _____, “Türk-İslâm Toprak Hukuku Tatbikatının Osmanlı İmparatorluğu’nda Aldığı Şekiller. I Mâlîkâne-Divânî Sistemi”, THİTM, II, (İstanbul 1939), 118-185. _____, “Türkiye’de İmparatorluk Devirlerinin Büyük Nüfus ve Arazi Tahrirleri Hakana Mahsus İstatistik Defterleri (1), İFM, II/1, (İstanbul 1941), 20-59. _____, “Tarihî Demografi Araştırmaları ve Osmanlı Tarihi”, TM, X, (İstanbul 1953), 1-26. _____, “H. 933-934 (M. 1528-1529) Malî Yılına Ait Bir Bütçe Örneği”, İFM, XV/1-4, (İstanbul 1954), 251-329. _____, “Şehirlerin Teşekkül ve İnkişafı Bakımından Osmanlı İmparatorluğu’nda İmaret Sitelerinin Kuruluş ve İşleyiş Tarzına Ait Araştırmalar”, İFM, XXIII/1-2, (İstanbul 1963), 239-296. _____, “Osmanlı Devrinde Akkoyunlu Hükümdarı Uzun Hasan Bey’e Ait Kanunlar”, Türkiye’de Toprak Meselesi Toplu Eserler, I, (İstanbul 1980), 545-573. _____, “Türk-İslâm Toprak Hukuku Tatbikatının Osmanlı İmparatorluğu’nda Aldığı Şekiller: İmparatorluk Devrinde Toprak Mülk ve Vakıfların Hususiyeti (1), Türkiye’de Toprak Meselesi Toplu Eserler, I, (İstanbul 1980), 249-280. _____, “Türk-İslâm Toprak Hukuku Tatbikatının Osmanlı İmparatorluğu’nda Aldığı Şekiller: Şer’î Miras Hukuku ve Evlatlık Vakıflar”, Türkiye’de Toprak Meselesi Toplu Eserler, I, (İstanbul 1980), 209-230. _____, “Timâr”, İA, XII/I, 286-333. BARKAN, Ömer Lütfi-AYVERDİ, Ekrem Hakkı, İstanbul Vakıfları Tahrîr Defteri 953 (1546) Tarihli, İstanbul 1970. BARKAN, Ömer Lütfi-MERİÇLİ, Enver, Hüdavendigâr Livası Tahrir Defterleri, I, Ankara 1988. EMECEN, Feridun M., XVI. Asırda Manisa Kazâsı, Ankara 1989. _____, “Sosyal Tarih Kaynağı Olarak Osmanlı Tahrir Defterleri”, Tarih ve Sosyoloji Semineri, (İstanbul 1991), s. 143-156. _____, “Mufassaldan İcmale”, Osmanlı Araştırmaları, XVI, (İstanbul 1996), 37-44. ERGENÇ, Özer, “Osmanlı Şehrinde Esnaf Örgütlerinin Fizikî Yapıya Etkileri”, Türkiye’nin Sosyal ve Ekonomik Tarihi (1071-1920), (Ankara 1980), s. 103-109.

		FAROQHİ, Suraiya, Osmanlı'da Kentler ve Kentliler, çev. Neyyir Kalaycıoğlu, İstanbul 1993. GÖKBİLGİN, M. Tayyib, "15 ve 16. Asırlarda Eyâlet-i Rûm", VD, VI, (İstanbul 1965), 51-61. GÖYÜNÇ, Nejat, XVI. Yüzyılda Mardin Sancağı, Ankara 1991. _____, "Hâne Deyimi Hakkında", Tarih Dergisi, XXXII, (İstanbul 1979), 332-348. GÜLSOY, Ersin-TAŞTEMİR, Mehmet, 1530 Tarihli Malatya, Behisni, Gerger, Kâhta, Hısn-ı Mansur, Divriği ve Darende Kazâları Vakıf ve Mülk Defteri, Ankara 2007. İNALCIK, Halil, Hicrî 835 Tarihli Sûret-i Defter-i Sancak-ı Arvanid, Ankara 1987. _____, Devlet-i Aliye Osmanlı İmparatorluğu Üzerine Araştırmalar, I, İstanbul 2009. _____, "Osmanlılar'da Raiyyet Rûsûmu", Belleten, XXIII/92, (Ankara 1959), 575-610. KILIÇ, Orhan, 18. Yüzyılın İlk Yarısında Osmanlı Devleti'nin İdari Taksimatı Eyalet ve Sancak Tevcihatı, Elazığ 1997. KUNT, İ. Metin, Sancaktan Eyalete 1550-1650 Arasında Osmanlı Ümerası ve İl İdaresi, İstanbul 1978. ÖZ, Mehmet, "Tahrir Defterlerinin Osmanlı Tarihi Araştırmalarında Kullanımı Hakkında Bazı Görüşler", VD, XII, (Ankara 1991), 429-439. ÜLKEN, Hilmi Ziya, "Vakıf Sistemi ve Türk Şehirciliği", VD, IX, (Ankara 1971), 13-37. YEDİYILDIZ, Bahaeddin, XVIII. Yüzyılda Türkiye'de Vakıf Müessesesi Bir Sosyal Tarih İncelemesi, Ankara 2003.
--	--	--

23	Değerlendirme		
YARIYIL İÇİ ÇALIŞMALARI		SAYISI	KATKI YÜZDESİ
Ara Sınav		0	0.00
Kısa Sınav		0	0.00
Ödev		0	0.00
Yıl Sonu Sınavı		1	100.00
Toplam		1	100.00
Yıl içi çalışmalarının Başarıya Oranı			0.00
Finalin Başarıya Oranı			100.00
Toplam			100.00
Kullanılan Ölçme ve Değerlendirme Yaklaşımları			Klasik sınav
24	AKTS / İŞ YÜKÜ TABLOSU		

ETKİNLİK	SAYISI	Süresi (Saat)	Toplam İş Yüğü (Saat)
Teorik Dersler	14	2.00	28.00
Uygulamalı Dersler	0	0.00	0.00
Sınıf Dışı Ders Çalışma Süresi (Ön çalışma, pekiştirme)	12	10.00	120.00
Ödevler	4	3.00	12.00
Projeler	1	5.00	5.00
Arazi Çalışmaları	0	0.00	0.00
Arasınaylar	0	0.00	0.00
Diğer	1	5.00	5.00
Yarıyıl Sonu Sınavı	1	10.00	10.00
Toplam İş Yüğü			180.00
Toplam İş Yüğü / 30 saat			6.00
Dersin AKTS Kredisi			6.00

25	PROGRAM YETERLİLİKLERİ İLE DERS ÖĞRETİM KAZANIMLARI İLİŞKİSİ TABLOSU															
	PY1	PY2	PY3	PY4	PY5	PY6	PY7	PY8	PY9	PY10	PY11	PY12	PY13	PY14	PY15	PY16
ÖK1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ÖK2	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ÖK3	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ÖK4	0	0	0	0	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ÖK: Öğrenme kazanımlar PY: Program yeterlilikleri																
Katkı Düzeyi:	1 çok düşük			2 Düşük			3 Orta			4 Yüksek			5 Çok Yüksek			